

ผลการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จรอบการประเมินครั้งที่ ๑/๒๕๖๙

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันตก จังหวัดราชบุรี

๑. ชื่อโครงการ: โครงการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นม (DLD-C โคนม) ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๗
แผนงาน/กิจกรรมย่อย: กิจกรรมยกระดับคุณภาพน้ำนมดิบด้านเซลล์โซมาติก

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อยกระดับคุณภาพน้ำนมดิบให้ได้มาตรฐาน ลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ เพิ่มโอกาสทางการตลาดและรายได้ให้เกษตรกร

๓. เป้าหมาย

มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๐ ราย และค่าเฉลี่ยเซลล์โซมาติกในน้ำนมดิบรายฟาร์ม หลังเข้าร่วมโครงการ น้อยกว่า ๕๐๐,๐๐๐ เซลล์ต่อมิลลิลิตร

๔. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันตก จังหวัดราชบุรี

๕. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๗

๕.๒ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาญจนบุรี

๕.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดราชบุรี

๕.๔ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครปฐม

๕.๕ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ในพื้นที่

๕.๖ ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ในพื้นที่

๕.๗ ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพราชบุรี

๕.๘ สหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด

๖. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๖.๑ ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นม (DLD-C โคนม) ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๗ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์และยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ (โคนม) โดยกำหนดให้สหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด เป็นสหกรณ์โคนมต้นแบบนำร่อง

๖.๒ จัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อยกระดับคุณภาพน้ำนมดิบ ด้านเซลล์โซมาติก

๖.๓ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่ การทำแบบสอบถามการเก็บตัวอย่างเพาะเชื้อและทดสอบความไวของเชื้อต่อยาปฏิชีวนะ การตรวจสอบการทำงานของระบบเครื่องรีดนม

๖.๔ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อกรมปศุสัตว์ ผ่านคณะทำงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นม (DLD-C โคนม) ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๗

๖.๕ แสดงผลลัพธ์ในการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายกรมปศุสัตว์และยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑ ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นม (DLD-C โคนม) ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๗ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์และยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ (โคนม) โดยกำหนดให้สหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด เป็นสหกรณ์โคนมต้นแบบนำร่อง ในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุม สหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม

ศวพ.ภาคตะวันตก ร่วมประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นม (DLD-C โคนม) ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 7

วันที่ 25 กันยายน 2568 นายสัตวแพทย์ตระการศักดิ์ แพโธสง รักษาการแทนผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันตก มอบหมายให้ นายสัตวแพทย์อัศรินทร์ หงษ์สวัสดิ์ นายสัตวแพทย์ชำนาญการ นายอนุชา กิ่งวรรณ และนางสาวชลลดา สอนธนู นักวิชาการสัตวบาล กลุ่มระบาดวิทยาและสารสนเทศ เข้าร่วมประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นม (DLD-C โคนม) ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 7 ณ ห้องประชุมสหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม เพื่อรับฟังการนำเสนอผลการดำเนินงานของคณะทำงาน ได้แก่ การจัดทำระบบบันทึกประสิทธิภาพฟาร์ม การตรวจระบบสืบพันธุ์ การเก็บข้อมูลต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบ และร่วมพิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นมด้านคุณภาพน้ำนม ด้านระบบสืบพันธุ์ ด้านปริมาณน้ำนม และด้านต้นทุนการผลิต โดย ศวพ.ภาคตะวันตก รับผิดชอบด้านคุณภาพน้ำนม ในประเด็นเซลล์โซมาติก โดยจะดำเนินการทำแบบสอบถาม เก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำนมดิบทดสอบด้วยวิธี Bacterial culture & Drug susceptibility test รวมถึงการตรวจสอบการทำงานของระบบเครื่องรีดนม ซึ่งแผนการปฏิบัติงาน (action plan) ทั้งหมด มีเป้าหมายในการพัฒนาให้ฟาร์มโคนมที่เข้าร่วมโครงการมีปริมาณน้ำนมดิบเฉลี่ยมากกว่า 15 กิโลกรัม/ตัว/วัน และต้นทุนการผลิตไม่เกิน 15 บาท/กิโลกรัม

126 ม.10 ต.เขาชะงูบ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี 70120 032-919575-6

ภาพที่ ๑ ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นม (DLD-C โคนม) ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๗ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan)

๗.๒ จัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อยกระดับคุณภาพน้ำนมดิบด้านเซลล์โซมาติก จำนวน ๑ แผน

แผนปฏิบัติการในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการปศุสัตว์ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569								
แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม : โครงการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นม (DLD-C โคนม) ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 7								
แผนงาน/กิจกรรมย่อย : กิจกรรมยกระดับคุณภาพน้ำนมดิบด้านเซลล์โซมาติก								
วัตถุประสงค์ : เพื่อยกระดับคุณภาพน้ำนมดิบให้ได้มาตรฐาน ลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ เพิ่มโอกาสทางการตลาดและรายได้ให้แก่เกษตรกร								
คอบสนองนโยบาย : ยุทธศาสตร์กรมปศุสัตว์ พ.ศ. 2566 – 2570 ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริการเกษตรกรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต								
เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและมูลค่าใหม่ให้สินค้าและบริการด้านปศุสัตว์								
ลำดับ	ขั้นตอน/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	เป้าหมาย/ผลผลิต	สถานที่ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	แหล่งงบประมาณ	หมายเหตุ
1	ประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นม (DLD-C โคนม) ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 7 เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์และยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์ (โคนม) โดยกำหนดให้สหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด เป็นสหกรณ์โคนมต้นแบบนำร่อง	ต.ค.-68	อย่างน้อย 1 ครั้ง	สำนักงานปศุสัตว์เขต 7	ศวพ.ภาคตะวันตก	ปศข.7 ปศจ. ศบส. ศพท. ศวอ. สหกรณ์โคนม	-	-
2	จัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อยกระดับคุณภาพน้ำนมดิบ ด้านเซลล์โซมาติก	ต.ค.-68	1 แผนงาน	สำนักงานปศุสัตว์เขต 7	ศวพ.ภาคตะวันตก	ปศข.7 ปศจ. ศบส. ศพท. ศวอ. สหกรณ์โคนม	-	-
3	ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ได้แก่ การทำแบบสอบถาม การเก็บตัวอย่างเพาะเชื้อและทดสอบความไวของเชื้อต่อยาปฏิชีวนะ การตรวจสอบการทำงานของระบบเครื่องรีดนม	ต.ค. 68 – มี.ค.69	เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน 30 ราย ค่าเฉลี่ยเซลล์โซมาติกน้อยกว่า 500,000 เซลล์ต่อมิลลิลิตร	ฟาร์มเกษตรกรโคนมในพื้นที่จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี และ นครปฐม	ศวพ.ภาคตะวันตก	ศวพ.ภาคตะวันตก สหกรณ์โคนม	งบประมาณปกติ	-
4	จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานสนองต่อกรมปศุสัตว์ผ่านคณะทำงานขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นม (DLD-C โคนม) ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 7	ก.พ. – มี.ค.69	1 ฉบับ	ศวพ.ภาคตะวันตก	ศวพ.ภาคตะวันตก	ศวพ.ภาคตะวันตก สหกรณ์โคนม	-	-
5	แสดงผลพินในการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายกรมปศุสัตว์และยุทธศาสตร์รายชนิดสัตว์	มี.ค.-69	1 ฉบับ	สำนักงานปศุสัตว์เขต 7	ศวพ.ภาคตะวันตก	ปศข.7 ปศจ. ศบส. ศพท. ศวอ. สหกรณ์โคนม	-	-

ภาพที่ ๒ แผนปฏิบัติการ (Action Plan) เพื่อยกระดับคุณภาพน้ำนมดิบด้านเซลล์โซมาติก

๗.๓ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่ การทำแบบสอบถาม การเก็บตัวอย่างเพาะเชื้อและทดสอบความไวของเชื้อต่อยาปฏิชีวนะ การตรวจสอบการทำงานของระบบเครื่องรีดนม

๗.๓.๑ ดำเนินการทำแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของฟาร์ม และการจัดการด้านสุขศาสตร์การรีดนม ของเกษตรกร จำนวน ๓๖ ราย ในรูปแบบของการสัมภาษณ์ Face to Face Interview แบ่งเป็น เกษตรกรที่มีค่าเฉลี่ย SCC ก่อนเข้าร่วมโครงการมากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ เซลล์ต่อมิลลิลิตร (Case) จำนวน ๑๒ ราย และน้อยกว่า ๕๐๐,๐๐๐ เซลล์ต่อมิลลิลิตร (Control) จำนวน ๒๔ ราย ผลดำเนินการทำแบบสอบถามแสดงรายละเอียด ดังต่อไปนี้ (ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ สรุปผลการสำรวจด้านสุขศาสตร์การรีดนมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม สหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด (n = ๓๖)

คำถาม	จำนวนของเกษตรกร ที่ทำ (ร้อยละ)	จำนวนของเกษตรกร ที่ไม่ทำ (ร้อยละ)
๑. อาบน้ำโคก่อนรีดนม	๓๔ (๙๔.๔๔)	๒ (๕.๕๕)
๒. มีการเช็ดเต้านมก่อนรีด (เช็ดเปียก)	๓๒ (๘๘.๘๘)	๔ (๑๑.๑๑)
๓. น้ำที่ใช้เช็ดเต้านมมีส่วนผสมของสารออกฤทธิ์ฆ่าเชื้อ	๒๑ (๕๘.๓๓)	๑๕ (๔๑.๖๖)
๔. มีการเช็ดเต้านมด้วยผ้าแห้ง	๒๓ (๖๘.๘๘)	๑๓ (๓๖.๑๑)
๕. มีการรีดนมต้นสายทิ้งก่อนสวมหัวรีด	๒๖ (๗๒.๒๒)	๑๐ (๒๗.๗๗)
๖. มีการรีดนมตรวจด้วยน้ำยา CMT	๓๒ (๘๘.๘๘)	๔ (๑๑.๑๑)
๗. มีการฆ่าเชื้อชุดรีดนมก่อนรีดนมตัวถัดไป	๘ (๒๒.๒๒)	๒๘ (๗๗.๗๗)
๘. มีการฆ่าเชื้อชุดรีดนมก่อนรีดนมตัวถัดไป	๒๗ (๗๕.๐๐)	๙ (๒๕.๐๐)
๙. มีการใช้น้ำยาจุ่มเต้านหลังรีดหรือไม่	๑๓ (๓๖.๑๑)	๒๓ (๖๓.๘๘)
๑๐. มีระยะพักให้รูหัวนมปิดก่อนออกจากคอกรีด	๓๒ (๘๘.๘๘)	๔ (๑๑.๑๑)
๑๑. มีการจัดลำดับการรีดนมโคที่เป็นเต้านมอีกเสบ	๓๒ (๘๘.๘๘)	๔ (๑๑.๑๑)
๑๒. มีการใช้สารออกฤทธิ์ฆ่าเชื้อพื้นคอกรีด	๒๑ (๕๘.๓๓)	๑๕ (๔๑.๖๖)
๑๓. มีการใช้ผ้าเช็ดเต้าน ๑ ตัว ๑ ผืน หรือไม่	๙ (๒๕.๐๐)	๒๗ (๗๕.๐๐)
๑๔. มีการตรวจสอบระบบรีดนมประจำปี	๓๑ (๘๖.๑๑)	๕ (๑๓.๘๘)
๑๕. มีการเปลี่ยนไลเนอร์ ตามอายุการใช้งาน	๑๘ (๕๐.๐๐)	๑๘ (๕๐.๐๐)
๑๖. มีการล้างอุปกรณ์ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อตามไขมัน	๓๖ (๑๐๐.๐๐)	๐
๑๗. มีการล้างอุปกรณ์ด้วย สารออกฤทธิ์ฆ่าเชื้อ น้ำยาคลอรีน	๒๓ (๖๓.๘๘๙)	๑๓ (๓๖.๑๑๑)
๑๘. โปรแกรมล้างทำความสะอาดประจำงวดด้วย กรด/ด่าง	๑๗ (๔๗.๒๒๒)	๑๙ (๕๒.๗๗๘)

ผลการดำเนินงานพบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมยังมีข้อบกพร่องด้านการจัดการสุขศาสตร์การรีดนมในหลายประเด็นที่สำคัญ โดยเฉพาะกระบวนการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อระหว่างการรีดนม พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการฆ่าเชื้อชุดรีดนมก่อนรีดนมโคตัวถัดไป (ร้อยละ ๗๗.๗๗) ไม่มีการใช้ผ้าเช็ดเต้านแบบแยกเฉพาะตัว (๑ ตัวต่อ ๑ ผืน) (ร้อยละ ๗๕.๐๐) และไม่มีการใช้น้ำยาจุ่มเต้านหลังการรีดนม (post-dipping) (ร้อยละ ๖๓.๘๘) นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีโปรแกรมการล้างทำความสะอาดเครื่องรีดนมด้วยสารกรด/ด่างอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ ๕๒.๗๘)

ในด้านการเฝ้าระวังและวินิจฉัยโรคเต้านมอักเสบ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้การทดสอบด้วยน้ำยา CMT เฉพาะเมื่อสงสัยการเกิดโรค (ร้อยละ ๖๐.๐๐) มากกว่าการตรวจเป็นประจำ ขณะที่มียางส่วนน้อยที่เคยเก็บตัวอย่างน้ำนมจากโคที่มีอาการเต้านมอักเสบเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการและทดสอบความไวต่อยาต้านจุลชีพ (ร้อยละ ๒๕.๐๐) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการควบคุมและรักษาโรค

ด้านทัศนคติของเกษตรกร พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีความเข้าใจในแนวทางการควบคุมโรค โดยเห็นว่าการตรวจสอบประสิทธิภาพเครื่องรีดนมอย่างสม่ำเสมอสามารถช่วยลดปัญหาเต้านมอักเสบได้ (ร้อยละ ๗๗.๗๘) และเห็นความสำคัญของการเพาะเชื้อและทดสอบความไวต่อยาต้านจุลชีพ (ร้อยละ ๘๓.๓๓) อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติยังพบข้อจำกัด เช่น สภาพพื้นคอกรีดที่ไม่สะอาดและมีการพบ biofilm (ร้อยละ ๕๒.๗๗) รวมถึงการไม่เปลี่ยนแปลงไลเนอร์ตามอายุการใช้งาน (ร้อยละ ๕๐.๐๐)

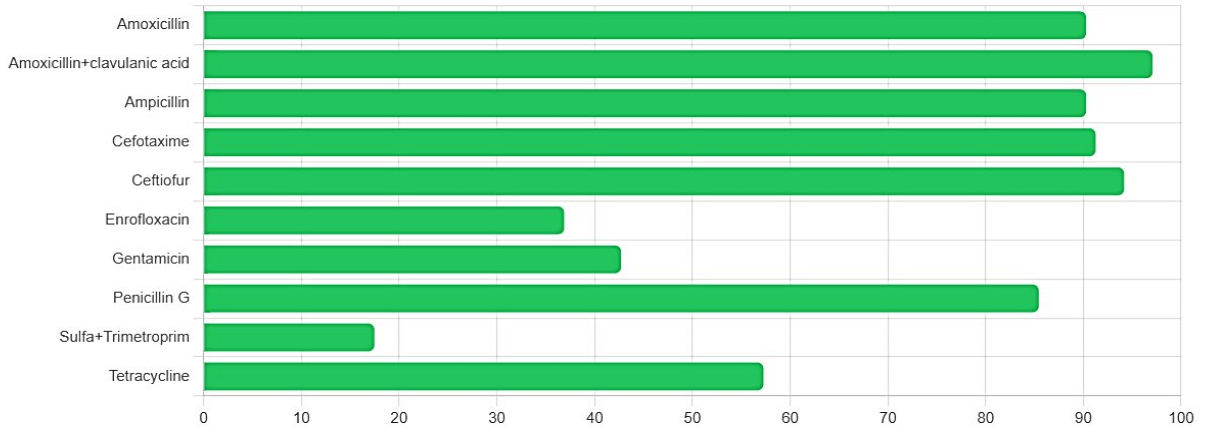
๗.๓.๒ ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำนมดิบที่มีผลการตรวจด้วยน้ำยา CMT ให้ผลบวก ส่งตรวจเพาะเชื้อและทดสอบความไวของเชื้อต่อยาปฏิชีวนะ ที่ห้องปฏิบัติการศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันตก จังหวัดราชบุรี จำนวน ๙๑ ตัวอย่าง แยกเชื้อได้จำนวน ๑๐๘ isolates (ตารางที่ ๒)

ตารางที่ ๒ ชนิดของเชื้อแบคทีเรียที่ตรวจพบ และผลการทดสอบด้วยวิธี California Mastitis Test (CMT) ก่อนการเก็บตัวอย่าง จากฟาร์มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมของสหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด

เชื้อที่พบ	CMT +2	CMT +3	Clinical mastitis (CM)	Grand Total
<i>Streptococcus agalactiae</i>	3	43	14	60
<i>Streptococcus uberis</i>	1	17	4	22
Coagulase negative staphylococci	2	5	2	9
Yeast	1	1	2	4
<i>Streptococcus</i> sp.		3	1	4
<i>E.coli</i>		2		2
<i>Staphylococcus aureus</i>			2	2
<i>Trueperella pyogenes</i>			1	1
No bacterial growth			1	1
<i>Klebsiella ozaenae</i>		1		1
<i>Pluralibacter gergoviae</i>	1			1
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>		1		1
รวม	8	73	27	108

ผลการทดสอบความไวของเชื้อต่อยาต้านจุลชีพด้วยวิธี Drug susceptibility test จำนวน ๑๐๘ isolates พบว่าเชื้อที่แยกได้มีความไว (Susceptible: S) ต่อยาต้านจุลชีพ ได้แก่ Amoxicillin+Clavulanic acid ร้อยละ ๙๗.๐๙ Ceftiofur ร้อยละ ๙๔.๑๖ Cefotaxime ร้อยละ ๙๑.๖๖ Amoxicillin และ Ampicillin ร้อยละ ๙๐.๖๙ และ Penicillin G ร้อยละ ๘๕.๔๔ ตามลำดับ แสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้ (แผนภูมิที่ ๑)

ประสิทธิภาพ [% Sensitivity]

แผนภูมิที่ ๑ สัดส่วนความไวของเชื้อแบคทีเรียต่อยาต้านจุลชีพ จากการทดสอบความไวต่อยาด้วยวิธี Drug Susceptibility Test (n = ๑๐๘ isolates)

๗.๓.๓ การตรวจสอบการทำงานของระบบเครื่องรีดนม มีเป้าหมายจำนวน ๑๒ ฟาร์ม (เฉพาะฟาร์มที่เข้าร่วมโครงการและมีค่าเฉลี่ยเซลล์โซมาติคมากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ เซลล์ต่อมิลลิลิตร) ผลการดำเนินงานตรวจสอบระบบเครื่องรีดได้จำนวน ๔ ฟาร์ม รายละเอียดผลการตรวจสอบดังนี้ (ตารางที่ ๓)

ตารางที่ ๓ ผลการตรวจสอบการทำงานของเครื่องรีดนมในฟาร์มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม สหกรณ์โคนมนครปฐม จำกัด

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	เบอร์ถัง	ค่าเฉลี่ย SCC	Gauge	Regulator	Pulsator	Liner	Air inlet (Claw base)	Long pulse tube	Lid gasket	Milk claw	ไม่ผ่านเกณฑ์
1	นายวิเชียร ไข้อยิม	117	1,157,000	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	4 รายการ
2	นายสุเวต รุ่งเรือง	604	837,000	ไม่ผ่าน	ไม่ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	4 รายการ
3	ประสิทธิ์ พารา	669	688,000	ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	1 รายการ
4	นายสุนทร ทับทรวง	728	581,000	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	ผ่าน	2 รายการ

ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบจากการตรวจสอบการทำงานของระบบเครื่องรีดนม ได้แก่ มีการปรับตั้งค่าการทำงานของ Pulsator สูงเกิน ๖๐ ครั้งต่อนาที ส่งผลให้ระยะพัก : ระยะรีด ไม่เหมาะสม (๖๐ : ๔๐) รวมทั้งพบอุปกรณ์ชำรุดเสื่อมสภาพ และไม่ได้มาตรฐาน

๗.๔ สรุปผลการดำเนินงาน

ประเมินผลหลังจากการลงพื้นที่ทำแบบสอบถามเก็บข้อมูลด้านสุขศาสตร์การรีดนม เก็บตัวอย่างเพาะเชื้อและทดสอบความไวของเชื้อต่อต้านจุลชีพ และตรวจสอบการทำงานของระบบเครื่องรีดนม ให้คำแนะนำพร้อมทั้งดำเนินการแก้ไขปัญหาพร้อมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ในช่วงระยะเวลา ๖ เดือน ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๖๘ ถึง มีนาคม ๒๕๖๙ รายละเอียดดังต่อไปนี้ (ตารางที่ ๔)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยจำนวนเซลล์โซมาติก (เซลล์/มิลลิลิตร) เปรียบเทียบก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ (n = ๓๐ ฟาร์ม)

ประเภทฟาร์ม	จำนวนฟาร์ม	ก่อน (ต.ค.๖๗-ก.ย.๖๘)	หลัง (ต.ค.๖๘-มี.ค.๖๙)	ความแตกต่าง
ฟาร์มในโครงการทั้งหมด	๓๐	๔๙๙,๐๐๐	๔๑๖,๐๐๐	- ๑๖.๖๓%
ฟาร์มที่มีค่า SCC สูง	๑๒	๗๘๖,๐๐๐	๖๑๗,๐๐๐	- ๒๑.๕๐%
ฟาร์มที่มีค่า SCC ต่ำ	๑๘	๓๐๗,๐๐๐	๒๙๔,๐๐๐	- ๔.๒๓%

ผลการดำเนินงานพบว่า ค่าเฉลี่ยเซลล์โซมาติก (Somatic Cell Count; SCC) ของฟาร์มที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมดจำนวน ๓๐ ฟาร์ม มีแนวโน้มลดลงอย่างชัดเจน โดยลดลงร้อยละ ๑๖.๖๓ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างช่วงก่อนและหลังการดำเนินโครงการ เมื่อจำแนกตามระดับค่า SCC พบว่า ฟาร์มที่มีค่า SCC สูง จำนวน ๑๒ ฟาร์ม มีค่าเฉลี่ย SCC ลดลงมากที่สุด โดยลดลงร้อยละ ๒๑.๕๐ ขณะที่ฟาร์มที่มีค่า SCC ต่ำ จำนวน ๑๘ ฟาร์ม มีค่าเฉลี่ย SCC ลดลงร้อยละ ๔.๒๓ ผลการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพในการลดค่า SCC โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มฟาร์มที่มีปัญหาค่า SCC สูง ซึ่งมีการตอบสนองต่อมาตรการควบคุมและปรับปรุงการจัดการได้ดีกว่ากลุ่มฟาร์มที่มีค่า SCC ต่ำในระยะเริ่มต้น

๘. ปัญหา อุปสรรค

๘.๑ การเข้าฟาร์มเพื่อตรวจสอบ ติดตามและแก้ไขปัญหาในระบบเครื่องรีดนมไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ดำเนินการได้เพียง ๔ ฟาร์ม จากทั้งหมด ๑๒ ฟาร์ม เนื่องจากเกิดโรคระบาดต่อเนื่องในพื้นที่ระหว่างเดือนมกราคม ถึง มีนาคม ๒๕๖๙

๘.๒ ขาดงบประมาณสำหรับการเก็บตัวอย่างเพาะเชื้อและทดสอบความไวของเชื้อต่อต้านจุลชีพ

๙. ข้อเสนอแนะ

๙.๑ ด้านงบประมาณ ควรมีการเขียนโครงการและงบดำเนินงานเป็นภาพรวมของสำนักงานปศุสัตว์เขต ๗ เพื่อให้หน่วยงานในพื้นที่ปศุสัตว์เขต ๗ สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factors)

๑๐.๑ การสนับสนุนและกำกับติดตามอย่างใกล้ชิดจากผู้บริหารของหน่วยงานต้นสังกัด

๑๐.๒ ความร่วมมือที่ดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

๑๐.๓ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับการฝึกอบรมและมีประสบการณ์ที่สอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๑๐.๔ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลและพัฒนาระบบรายงานผลในรูปแบบ Dashboard ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย
